

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра міжнародних комунікацій та політичного аналізу

СИЛАБУС
вибіркової навчальної дисципліни
«ІНФОРМАЦІЙНА ДЕМОКРАТІЯ»

Підготовки	Доктора філософії (PhD)
галузі знань	29 – Міжнародні відносини
Спеціальності	291 – Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
освітньої програми	Міжнародні відносини та стратегічні комунікації України та ЄС

Розробник: д. політ. н., проф. Шуляк А.М.

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри міжнародних комунікацій та політичного аналізу, протокол № 13 від “22” червня 2022 року
Завідувач кафедри: Карпчук Н.П.

Гарант
освітньо-наукової програми
«Міжнародна відносини та стратегічні комунікації
України та ЄС»

Шуляк А.М.

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
форма навчання: денна	галузь знань 29 «Міжнародні відносини», спеціальність 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», освітньо-наукова програма «Міжнародні відносини та стратегічні комунікації України та ЄС», Доктор філософії	Вибіркова
Кількість годин/кредитів: 3		Рік навчання: 2
		Семестр: 3
ІНДЗ: немає		Лекції : 10 год.
		Практичні (семінарські): 14 год.
		Самостійна робота: 8 год.
	Інд.роб. 88 год.	
	Форма контролю: залік.	
Мова викладання		<i>Українська</i>

1. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА	
ВИКЛАДАЧ	Шуляк Антоніна Миколаївна
КОНТАКТНІ ДАНІ	antonina.mytko@vnu.edu.ua
КОМПЕТЕНЦІЇ ТА ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧА	Декан факультету міжнародних відносин, доктор політичних наук, професор кафедри міжнародних комунікацій та політичного аналізу, ORCID ID 0000-0002-5234-0758 тематика наукових досліджень - інформаційно-аналітична діяльність, інформаційна демократія, політична аналітика та прогнозування сертифікат B2 (англійська)
2. ОПИС КУРСУ	
ПЕРІОД РЕАЛІЗАЦІЇ КУРСУ	ІІІ семестр
ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА	Кафедра міжнародних комунікацій та політичного аналізу, Факультет міжнародних відносин
АНОТАЦІЯ КУРСУ	Предмет дисципліни – теорія та практичне втілення інформаційної демократії в країнах світу. Концепт інформаційної демократії у сучасній політичній науці. Правові основи інформаційної діяльності в Україні. Глобальний інформаційний простір - поле функціонування інформаційної демократії. Політична комунікація як основа інформаційної демократії. Інформаційна політика країн світу. Моделі реалізації інформаційної демократії.. Електронний уряд. Практика «електронної демократії». Концептуальні засади оптимізації процесів формування інформаційної демократії в Україні
ФОРМА РЕАЛІЗАЦІЇ	Лекції, практичні заняття, модульні контрольні роботи.

<p>МЕТОДИ ТА ФОРМИ ОЦІНКИ РОБОТИ СТУДЕНТІВ</p>	<p>Дисципліна складається з двох змістових модулів. Підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою складається із сумарної кількості балів за:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. поточне оцінювання з відповідних тем (максимум 80 балів); 2. ІНДЗ (максимум 20 балів). <p>За відповідь під час семінарського заняття розподіл балів відбувається таким чином: 10-8 – відмінно; 7-5 – добре; 4-2 – задовільно; 1-0 – незадовільно.</p> <p>У змістовому модулі 1 – 4 семінарські заняття, оцінка за кожне заняття 10 балів. У змістовому модулі 2 – 5 семінарських занять, оцінка за кожне заняття 10 балів. Загальна сумарна оцінка за поточне оцінювання на семінарських заняттях 80 балів (сумарна). 20 балів студенти отримують за ІНДЗ: аналітична доповідь на одну з обраних тем:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зростання ролі інформації та знань та інформаційна нерівність. 2. Цифрова нерівність та нова он-лайн еліта. 3. Спіндокторінг та маніпулювання в політичній системі за допомогою ІКТ. 4. Зародження інфодемократії в Україні (1991 р. – кін.1990-х рр.). 5. Екстенсивний розвиток і-демократії (кін. 90-х рр. ХХ ст.– 2004 р.). 6. Модернізація інформаційного простору України (2005-2010 рр.). 7. Проблеми та тенденції і-демократії 2010-2013 рр. 8. Сучасний етап інфодемократії (з 2014 р. й донині). <p>Підсумковий контроль проходить у формі заліку, за складання якого студент може отримати максимум 100 балів. Загальна сума балів за курс – 100. Оцінка за освоєння курсу виставляється згідно шкали оцінювання.</p> <p>За умови дистанційного навчання – засобами Office 365 в команді Teams.</p>
<p>ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ</p>	<p>Відвідування лекційних та семінарських занять, максимальна кількість дозволених пропусків: 3. Перескладання практичних у разі поважної причини (лікарняного, перебування на навчанні за кордоном тощо).</p> <p>Виконання ІНДЗ на засадах академічної доброчесності.</p>
<p>МЕТА І ЗАВДАННЯ І КУРСУ</p>	<p>Мета викладання дисципліни: на основі вивчення концептуальних підходів у засобів масової комунікації на глобальному і регіональному рівнях сформувати навички поглибленого аналізу інформаційної демократії, ефективної практичної й прогностичної діяльності у медіа-сфері.</p> <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - поглибити теоретичні знання про тенденції у сфері розвитку вітчизняних і зарубіжних інформаційних кампаній; - проводити поглиблений пошук документальної та аналітичної інформації на основі вивчення інформаційно-прогностичних матеріалів інформаційних агенцій; - сформувати навички ефективної діяльності в медіа-сфері, засвоївши основи інформаційної демократії та шляхи її

	практичного застосування; - уміти вибирати джерела та канали отримання інформації, забезпечуючи її точність, надійність та релевантність, у процесі становлення та розвитку інформаційної демократії; - засвоїти аспекти інформаційної демократії в різних країнах.
ПРЕРЕКВІЗИТИ	Сучасні інформаційні технології в міжнародних відносинах, Міжнародний вимір стратегічних комунікацій. Стратегічні комунікації ЄС.
ПОСТРЕКВІЗИТИ	-

3. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ КУРСУ

№	Назва тем	Розподіл годин			
		л	с	кон сул	с/р
Змістовий модуль I. «Теоретико-методологічні основи вивчення інформаційної демократії»					
1	Концепт інформаційної демократії у сучасній політичній науці	2	2	1	9
2	Правові основи інформаційної діяльності в Україні			1	9
3	Глобальний інформаційний простір - поле функціонування інформаційної демократії	2	2	1	10
4	Політична комунікація як основа інформаційної демократії		2	1	10
Змістовний модуль II. «Практика здійснення інформаційної демократії»					
5	Інформаційна політика країн світу		2	1	10
6	Моделі реалізації інформаційної демократії	2	2	1	10
7	Електронний уряд	2	2	1	10
8	Практика «електронної демократії»	2		1	10
9	Концептуальні засади оптимізації процесів формування інформаційної демократії в Україні		2		10
	Всього 54 години	10	14	8	88

4. ТЕМАТИКА СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. Концепт інформаційної демократії у сучасній політичній науці

1. Інформаційна демократія.
2. Прозорість політичної системи.
3. Демократія. Типи демократичних систем.
4. Демократичний транзит.
5. С. Хантінгтон та «хвилі демократизації».

Тема 2. Глобальний інформаційний простір - поле функціонування інформаційної демократії

1. Інформаційний простір.
2. «Глобальне село».

3. Матриця інформаційної демократії.

Тема 3. Політична комунікація як основа інформаційної демократії

1. Інформаційна влада. Медіакратія.
2. Політична система.
3. Політична влада.
4. Система політичної комунікації.
5. Політичний PR.
6. Масова політична комунікація.

Тема 4. Інформаційна політика країн світу

1. Інформаційне суспільство.
2. Складові інформаційної політики.
3. Державна інформаційна політика.
4. Інформаційна політика Організації Об'єднаних Націй.
5. Американський досвід формування інформаційної політики.
6. Побудова інформаційної політики в Канаді.
7. Інформаційна політика Європейського Союзу.
8. Інформаційна політика Японії.

Тема 5. Моделі реалізації інформаційної демократії

1. Російська програма «Інфопоселення».
2. Р. Нилвак та естонська «майстерня ідей».
3. Розвиток ідей інформаційної демократії в Японії - теорія «ощадного виробництва» («кайдзен», «лі»).
4. Ідея «успішного керівництва» С. Ганді (Індія) - Right to Information (RTI).

Тема 6. Електронний уряд

1. Розвиток електронної інфраструктури державного та муніципального управління.
2. «Електронні урни».
3. Міжнародна практика введення електронного уряду.

Тема 7. Практика «електронної демократії»

1. Поняття «е-демократії».
2. Інтерактивність та оперативність Інтернет-форумів.
3. Використання Інтернет-комунікацій.

Тема 8. Концептуальні засади оптимізації процесів формування інформаційної демократії в Україні

1. Принципи інформаційної демократії в Україні.
2. «Концепція (основи державної політики) національної безпеки України».
3. Чинники, що становлять загрозу становлення інформаційної демократії в Україні.

5. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

	Інтегральна	Загальні	Фахові
Компетентності	Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі міжнародних відносин,	ЗК2. Здатність здійснювати пошук, аналіз та критичне осмислення інформації з різних джерел, продукувати нові ідеї. ЗК6. Уміння спілкуватися з	ФК 2. Здатність до аналітичного мислення та практичних навичок систематизації інформації з метою обробки великих масивів даних, здійснення

	<p>суспільних комунікацій та регіональних студій, проводити дослідницько-інноваційну діяльність, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань, а також практичне впровадження отриманих результатів.</p>	<p>широкою науковою спільнотою та громадськістю з актуальних питань міжнародних відносин та світової політики, проявляючи дипломатичність та повагу до опонента. ЗК7. Здатність до організації та проведення навчальних занять з використанням теоретичних та методологічних напрацювань власного наукового дослідження.</p>	<p>оцінювання та прогнозування міжнародних відносин ФК 3. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати наукові дослідження актуальних проблем міжнародних відносин, визначати наукові проблеми, готувати аналітичні матеріали та наукові доповіді, здійснювати їх оприлюднення. ФК 5. Здатність аналізувати глобальні, регіональні та локальні фактори формування зовнішньої політики та стратегії України та інших держав. ФК 6. Здатність застосовувати інформаційні технології, сучасні методи моделювання та прогнозування із використанням новітніх прикладних пакетів і програмних продуктів для наукового обґрунтування та підтвердження / спростування гіпотез. ФК 7. Здатність аналізувати, систематизувати та узагальнювати результати міждисциплінарних наукових досліджень у сфері міжнародних відносин та світової політики.</p>

Програмні результати		
	ПРН 2.	Здійснювати пошук, аналіз та критичне осмислення інформації з різних джерел, продукувати нові ідеї.
	ПРН 3.	Самостійно планувати, організовувати та здійснювати наукові дослідження актуальних проблем міжнародних відносин, визначати наукові проблеми, готувати аналітичні матеріали та наукові доповіді, здійснювати їх оприлюднення.

	ПРН 7.	Оперувати ключовими теоріями, концепціями і методами дослідження міжнародних безпекових проблем, управління та врегулювання міжнародних конфліктів в сучасному світі.
	ПРН 10.	Застосовувати інформаційні технології, сучасні методи моделювання та прогнозування із використанням новітніх прикладних пакетів і програмних продуктів для наукового обґрунтування та підтвердження / спростування гіпотез.

6. РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				індз	Сума балів
1	2	3	4	5	6	7	8	20	
10	10	10	10	10	10	10	10		
40				40					
80 балів								100	

7. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	зараховано
82 – 89	
75 - 81	
67 -74	
60 - 66	
1 – 59	Не зараховано

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Методичне забезпечення	<p>1. Митко А.М. Деструктивні елементи цифрового контенту й інформаційних послуг у ракурсі впровадження і-демократії // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Міжнародні відносини» / ред. кол. : І. Д. Пасічник, Т. В. Сидорук, Г. М. Перепелиця та ін. – Острог : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2018. – Вип. 2. – С.39-48</p> <p>2. Митко А.М. Пропаганда й маніпуляції в інформаційній сфері // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. – Луцьк : Вежа-Друк, 2018. – № 1 (374). – С.59-64. – (Серія «Міжнародні відносини»).</p> <p>3. Митко А.М. Інформаційна безпека в контексті введення інституту інформаційного комісара (омбудсмена) в Україні // Медіафорум : аналітика, прогнози, інформаційний менеджмент: збірка наукових праць. Чернівці: Чернівецький національний університет, 2018. Том 6. С. 142-152</p> <p>4. Митко А.М. Інформаційний тероризм як інструмент впливу на інформаційний конформізм в глобальному середовищі // Політичне життя. – №2. – 2018. – Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2018. – С. 135-139. 10.31558/2519-2949.2018.2.22</p>
-------------------------------	---

	<p>5. Митко А.М. Problems of protecting the information space and national information security // UR Journal of Humanities and Social Sciences. - №2(7). – Rzeszow, 2018. – С. 85-96</p> <p>6. Мутко А. Problems of Information Space Protection and National Information Security// International and National Security: Politics, Information, Ecology, Economy: collective monograph/ed. by A. Mytko. – Lutsk: MPBP “Hordon”, 2018. – 320 p. – p.133-145.</p> <p>7. Shuliak A. Retrospective of information democracy in the political and information space of Ukraine (1991-2018) // Історико-політичні проблеми сучасного світу, n. 40, p. 196-206, 2019, DOI: 10.31861/mhpi2019.40.196-206</p> <p>8. Shuliak A. Praktyki wdrażania i wsparcia polityki bezpieczeństwa informacyjnego // Inskrypcje. Półrocznik, R. VIII 2020, z. 2 (15), pp. 149-165; DOI 10.32017/ip2020.2.12</p>
Основна	<p>1. Глосарій: навчальний енциклопедичний словник-довідник з питань інформаційної безпеки / за заг. редакцією д. політ. н., проф. А.М.Шуляк., 2019. – 580 с.</p> <p>2. Vademecum bezpieczeństwa informacyjnego / redakcja naukowa Olga Wasiuta, Rafał Klepka, T.1. Kraków: AT Wydawnictwo, Wydawnictwo LIBRON – Filip Lohner, 2019. - 668 p.</p> <p>3. Vademecum bezpieczeństwa informacyjnego / redakcja naukowa Olga Wasiuta, Rafał Klepka, T.2. Kraków: AT Wydawnictwo, Wydawnictwo LIBRON – Filip Lohner, 2019.</p> <p>4. Політологія: сучасні терміни і поняття. Короткий навчальний словник-довідник для студентів ВНЗ I-IV рівнів акредитації. – 3-тє видання, виправлене і доповнене укладач В. М. Піча, наук. редакція Л.Д. Климанської, Я.Б. Турчин, Н. М. Хоми. – Львів: Новий Світ –2000, 2020. 516 с.</p> <p>5. Новітня політична лексика (неологізми, okazionalizmi та інші новотвори) / [І. Я. Вдовичин, Л. Я. Угрин, Г. В. Шипунов та ін.]; за заг. ред. Н. М. Хоми. – Львів: «Новий Світ–2000», 2020.– 492 с.</p>
Додаткова	<p>1. Бебик В. М., М’якушко Н. С. (2018). Соціально–політичні аспекти формування інформаційного суспільства України. Гілея: науковий вісник, 130, 411-413.</p> <p>2. Даниленко С.Перевтілення демократії в інформаційну добу: роль нових медіа та громадянського комунікування, Political Studies. №1, 2021, https://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2021/06/danylenko_perevtiennia.pdf</p> <p>3. Загроза демократії чи елементарна інформаційна гігієна? https://armyinform.com.ua/2021/01/21/zagroza-demokratiyi-chy-elementarna-informaczijna-gigiyena/</p>